

Sprawozdanie Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Wojskowej Izby Lekarskiej za okres VII kadencji (2014-2017)

Przedstawiam sprawozdanie Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej WIL za okres VII kadencji pracy całego zespołu Rzecznika i Zastępców Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

Rodzaje spraw rozpatrywanych przez Rzecznika i sposób ich rozstrzygnięcia

W czasie VII kadencji (stan na dzień 31.12.2017r.) wpłynęło do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej WIL 325 różnego rodzaju skarg. Z poprzedniej kadencji zostało do rozpatrzenia 12 spraw, co oznacza, iż w sumie podczas kadencji w latach 2014-2017 prowadzono 337 spraw.

Ich sposób załatwiania był następujący;

- Zakończono ogółem 310 spraw.
- W 124 sprawach po przeprowadzeniu czynności wstępnych, sprawdzających wiarygodność informacji odmówiono wszczęcia postępowania wyjaśniającego, głównie z powodu braku zasadności skargi. Stanowi to 40%, w stosunku do liczby zakończonych spraw ogółem.
- Umorzono postępowanie wyjaśniające w 109 sprawach po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w trakcie którego zgromadzono dokumentację lekarską, uzyskano wyjaśnienia stron oraz opinie biegłych specjalistów. Stanowi to 35,2% w stosunku do liczby zakończonych spraw ogółem.
- W 50 sprawach przedstawiono zarzuty 53 lekarzom obwinionym o niestaranność i zaniebdania w procesie leczenia chorych lub działalności profilaktycznej, sporządzono wnioski o ich ukaranie i przekazano sprawy do Sądu Lekarskiego celem rozpoznania. Decyzja o skierowaniu wniosku o ukaranie oparta była o merytoryczną ocenę biegłych powołanych do opracowania opinii specjalistycznej lub dokumentację z przeprowadzonych kontroli przez Wojewódzkie Ośrodki Medycyny Pracy. Stanowiło to 16,1% w stosunku do liczby zakończonych spraw ogółem.
- 27 spraw zakończono w inny sposób, przekazując je organom właściwym do ich rozpatrzenia. Stanowi to 8,7% w stosunku do liczby zakończonych spraw ogółem.
- Pozostałe 27 spraw są jeszcze w trakcie załatwiania, w tym dwa postępowania dyscyplinarne zostały zawieszono z uwagi na to, iż o ten sam czyn toczy się postępowanie karne, a jego wynik ma znaczenie dla rozstrzygnięcia postępowania przed Rzecznikiem.

W okresie VII kadencji, ze spraw które prowadził Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Wojskowej Izby Lekarskiej- do Sądu Lekarskiego złożono 71 odwołań, z czego tylko 19 zostało zwrócone do Rzecznika celem ponownego rozpatrzenia.

Analizując powyższe dane można stwierdzić, że wśród rodzajów przewinień rozpoznawanych przez Rzecznika największą grupę stanowiły sprawy związane z zabiegami; powikłania po operacjach lub brak spodziewanego efektu leczenia. Skargi te najczęściej dotyczyły spraw chirurgicznych i ortopedycznych, a ich powodem często był brak czasu lekarza lub lekceważenie prawa pacjenta do informacji o planowanych badaniach i leczeniu, ryzyku związanym z proponowanym leczeniem, możliwych powikłaniach.

Wobec braku dostatecznej informacji wystąpienie powikłania uważane jest zwykle przez skarżących za błąd w leczeniu. Duża liczna grupa skarg dotyczy nieprawidłowego działania

w zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami i nieuprawnionego wydawania orzeczeń lekarskich do celów przewidzianych w Kodeksie Pracy, z naruszeniem obowiązujących przepisów. Z tej kategorii kieruje się najwięcej wniosków o ukaranie do sądu. Nadal wpływa duża ilość spraw w których skarżący podnoszą nieetyczne zachowanie lekarza. Niewłaściwe traktowanie pacjenta, nie traktowanie pacjenta jako współuczestnika leczenia, nie przestrzeganie praw pacjenta rodzi wiele nieporozumień i konfliktów. Często lekarze w kontaktach z pacjentami podczas wizyt przekazują niestosowne, zbędne komentarze na temat leczenia prowadzonego wcześniej przez swoich kolegów lub używają sformułowań nie dotyczących procesu leczenia, które są obraźliwe dla chorych. Duża część lekarzy, podaje w Internecie do wiadomości publicznej informacje o rodzaju i zakresie udzielanych świadczeń. Treść i forma tych informacji nosi jednak cechy reklamy tych podmiotów i świadczonych przez nich usług. Dlatego wszelkie formy zachęty i próby nakłonienia do korzystania ze świadczeń zdrowotnych, informacje o metodach ich skuteczności, czasie leczenia oraz obietnicy w tym zakresie w stylu „usługi na najwyższym poziomie, w oparciu o najnowsze technologie i metody leczenia”, „oferta limitowana” stanowią naruszenie art. 14 ustawy o działalności leczniczej, a także Uchwały NRL nr 29/11/VI z dnia 16.12.2011 r. i art. 63 KEL. Lekarze powinni tworzyć swoją opinię zawodową jedynie w oparciu o wyniki swej pracy, a naruszenie zakazu reklamy stanowi przewinienie zawodowe i podlega odpowiedzialności zawodowej. Część skarg wpływających do Biura Rzecznika dotyczy spraw, które nie leżą w jego kompetencji. I tak nie leży w kompetencji Rzecznika ocena pracy biegłych powołanych przez sądy powszechne, czy wydane decyzje przez orzeczników ZUS. Ocena czy biegły lub orzecznik należycie wykonał swe obowiązki należy do organu-instytucji, która go powołała. Rzecznik nie posiada również żadnych instrumentów prawnych, które pozwalałyby na ingerencję w trwający proces diagnostyczno-leczniczy, czego domagają się często pacjenci w swoich skargach. Dotyczy to również wniosków o uzyskanie wszelkiego rodzaju roszczeń odszkodowawczych, do których rozstrzygnięcia właściwe są wyłącznie sądy powszechne.

Jak wynika z przedstawionego sprawozdania niewiele spraw trafia na wokandę Sądu Lekarskiego z wnioskiem o ukaranie lekarzy tylko 16,1%. Większość musi załatwiać Rzecznik i Z-cy Rzecznika zgodnie ze swoim doświadczeniem i rozważą. W każdej sytuacji, gdy skarga wpływa od pacjenta czy instytucji sygnalizującej problem, Rzecznik ma obowiązek ustosunkowania się do zarzutów w niej przedstawionych pod kątem ewentualnej odpowiedzialności zawodowej.

W trakcie trwania VII kadencji, w dniach 24-25 marca 2015 r. w Biurze Rzecznika przeprowadzono z trybie nadzoru Naczelnego Rzecznika wizytację i kontrolę prawidłowości prowadzonych procedur, która wypadła pozytywnie.

Kończąc sprawozdanie chciałbym gorąco podziękować koleżance i wszystkim kolegom pełniącym funkcje Zastępców Rzecznika, którzy ściśle współpracowali ze mną podczas VII kadencji wspierając mnie swoją wiedzą i doświadczeniem.

W swoich przemyśleniach na początku Kadencji Rzecznika wyraziłem nadzieję, że wspólnie z Zastępcami będziemy prowadzili coraz mniejszą liczbę postępowań.

Nadzieje te zostały podczas trwania VII Kadencji praktycznie spełnione.

Ogólna liczba spraw była niższa niż w VI Kadencji i corocznie spadała.

Dla zobrazowania w 2014 – wpłynęło 86 spraw, w 2015 – 97 spraw, w 2016 – 76 spraw, a w 2017 roku było ich 66.

Jeszcze raz pragnę bardzo gorąco podziękować za owocną współpracę moim Zastępcom.

Szczególnie gorąco dziękuję mojej najbliższej współpracownicy Pani mgr Beacie Staniszewskiej z Biura Rzecznika za wzorowe prowadzenie wszystkich spraw związanych z funkcjonowaniem Biura i Rzecznika.

prof. dr hab. n. med. **Jan BŁASZCZYK**
Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej WIL